

Гостя проти ночі

2000 рік. Уночі в Бердені хтось застрелив подружжя Дойлів у їхньому власному будинку. Тієї ж ночі тринадцятирічна Беккі Ален безслідно зникла... Так Джозі Дойл одразу втратила і батьків, і найкращу подругу. Наші дні. Вайлі Ларк приїздить до Бердену, щоб у порожньому, рипучому будинку на безлюдній фермі завершити роботу над своєю книжкою, і знаходить... примерзлу до землі дитину на передньому дворі, а пізніше - і бідолашну матусю, посеред дороги, з обвитими дротом ногами. Хто вона і від кого втікає разом зі своїм дитям? І чи можуть утікачі довіряти Вайлі? У цьому захопливому трилері, як минуле й теперішнє, переплітаються долі людей, які на перший погляд не мають нічого спільного.

Чому варто прочитати?

- Більше 50% читачів поставили цьому роману найвищу оцінку на Amazon! Тому він легко потрапив до списку Best Mystery, Thriller & Suspense і став «Кращою книжкою 2022» за версією редакторів платформи. На GoodReads результати вражають ще більше - там він має ~79 000 оцінок від користувачів із середнім балом 4 з 5.
- Від цієї книжки так і віє ностальгічною атмосферою детективів нульових. Це саме те, що зараз шукають фанати тієї епохи в масовій культурі (і не лише ті, хто любить жанр) - особливий шарм маленьких містечок, які приховують великі секрети.

ДОВЕРШЕНИЙ ДИВОВИЖНИЙ СЮЖЕТ, ЩО ПРОШИВАЄ ДО КІСТОК.
The New York Times

Гізер Ґуденкауф

ГОСТЯ ПРОТИ НОЧІ

Гізер Гуденкауф

**ГОСТЯ
ПРОТИ
НОЧІ**

ВІДГУКИ ПРО ТВОРЧІСТЬ ГІЗЕР ҐУДЕНКАУФ

Захопливий психологічний трилер... карколомний сюжет веде до моторошно реалістичного фіналу. Ґуденкауф — майстриня своєї справи.

Publishers Weekly, рецензія із зірочкою

Похмурі історії та дивовижні повороти — «Перш ніж її знайшли» читається на одному подиху.

Кімберлі Мак-Крейт, авторка бестселерів *The New York Times*

Читання «Ані звуку» не відпускало мене до вранішніх пташок — схоже на Мері Гігґінз Кларк чи Лізу Скоттолайн.

The Washington Post

Дуже оригінальний ефект занурення.

O, The Oprah Magazine

Ґізер Ґуденкауф — одна з моїх улюблених нових авторок... «Ані звуку» — не лише захопливий трилер, але й також зворушливий портрет жінки, сильнішої, ніж вона колись припускала, всупереч усьому.

Ліза Скоттолайн, авторка бестселерів *The New York Times*

Ґізер Ґуденкауф написала трилер, від якого неможливо відірватися. Він нагадує нам, яким сильним може бути людський дух, проте яке крихке життя.

Suspense Magazine

[Гуденкауф] зображує одних із найпереконливіших і найпривабливіших персонажок у сучасній літературі... Рекомендовано всім фанатам психологічного саспенсу, особливо тим, кому подобаються Дженніфер Мак-Магон та Джоді Піколт.

Booklist

ІНШІ ТВОРИ ГІЗЕР ҐУДЕНКАУФ:

- «Тягар мовчання»
- «Те, що приховано»
- «Перехоплений дух»
- «Маленькі милості»
- «Забраклі частини»
- «Ані звуку»
- «Перш ніж її знайшли»
- «Ось як я збрехала»

Ґрегові, Мілтові та Патрікові Шмідам — найкращим братам у світі

1

СЕРПЕНЬ 2000 РОКУ

12 серпня 2000 року Еббі Морріс, захекана, спітніла, поспішала сірою стрічкою гравійної дороги на вечірню прогулянку. Попри сорочку з довгими рукавами, штани й товстий шар спрею від комах, комарі хмарою клубочилися навколо її голови в пошуках незахищеної плоті. Вона була вдячна за місячне сяйво та компанію Перчинки, її чорної лабрадорки. Чоловік Еббі Джей вважав нерозумним гуляти так пізно, але між роботою, забиранням дитини із садочка, а потім ще й усіма хатніми справами час із 21:30 до 22:30 був єдиною годиною дня, що належала лише їй.

Та вона й не боялася. Еббі виросла, гуляючи такими шляхами. Сільськими дорогами, вкритими запилюженим гравієм, або просто ґрунтовими з кукурудзяними полями обабіч. За три місяці, що жили тут, вона жодного разу не зустріла когось на своїх вечірніх прогулянках, що її дуже навіть влаштовувало.

«Роско, Роско! — почувся жіночий голос десь іздалека. Хтось кличе свого собаку на ніч додому, подумала Еббі. — Ро-о-о-с-ко», — слово пролунало як пісня, але роздратовано в кінці.

Перчинка важко дихала, її рожевий язик звисав і ледь не тягнувся по землі.

Еббі пришвидшила ходу. Вона була майже на півдорозі свого п'ятикілометрового кола. Там, де гравійна дорога перетиналася з ґрунтовою, яку буквально ковтали кукурудзяні поля. Жінка повернула праворуч і різко зупинилася. На узбіччі дороги, метрів за сорок від неї, був припаркований пікап. Від хвилювання їй закололо спину, а собака дивилася очікувально. «Мабуть, спустило колесо чи проблема з двигуном, тож залишили тут машину до пори до часу», — припустила Еббі.

Вона рушила далі, і в цю мить пасма хмар затулили місяць, занурюючи небо в пітьму, тож неможливо було побачити, чи сидить хтось у пікапі. Еббі витягнула голову, щоб почути, чи працює двигун, але почула лише схожу на дзижчання електропилки серенаду тисяч цикад та вологе дихання Перчинки.

«Ходімо, Перчинко, — сказала Еббі тихо, ступаючи кілька кроків назад. Але Перчинка продовжувала йти вперед, опустивши ніс до землі, простежуючи якийсь зигзагуватий слід просто до шин пікапа. — Перчинко! — гукнула Еббі. — До мене!»

Відчувши суворість у голосі Еббі, собака підняла голову, неохоче облишила слід і повернулася до хазяйки.

Чи не було якогось руху за темним вітровим склом? Еббі не була впевнена, але не могла позбутися відчуття, що хтось стежить за нею. Раптом хмари розійшлися, і вона помітила якусь фігуру, згорблену за кермом. Чоловіка. На ньому була кепка, і в місячному сяйві Еббі мигцем побачила бліду шкіру, злегка викривлений ніс та гостре підборіддя. Він просто там сидів.

Теплий вітерець доніс із полів якийсь гамір, від якого в неї настовбурчилося волосся на потилиці. Праворуч від неї чулося шарудіння. У Перчинки стала дибки шерсть на загривку, і та низько загарчала.

«Ходімо», — сказала Еббі, задкуючи, перш ніж розвернутися й поспішити додому.

00:05

Шериф Джон Батлер стояв на зогнилій задній терасі, оглядаючи свій двір, потріскане та порепане дерево під босими ногами. Прилеглі будинки всі стояли темні, сусіди з родинами швидко поснули. Та й чого б то їм не спати? Вони мали шерифа, що жив просто поряд. Їм не було про що хвилюватися.

Дихалось йому важко. Нічне повітря було тепле та застоєне і тяжко тиснуло на груди. Осетровий місяць, як його називають, висів жирно й

низько, кольору бджолиного пилку. Чи то був оленячий місяць — липнева повня? Шериф не міг точно згадати.

Останній тиждень усе було тихо. Надто тихо. Ані тобі крадіжок із проникненням, ані серйозних аварій, ані інцидентів із наркотиками, ніхто навіть на домашнє насильство не скаржився. Не те, щоб округ Блейк був осередком злочинності. Але насильницьких злочинів і в них вистачало. Просто не цього тижня. Перші чотири дні він був вдячний за таку передишку, але потім вона стала трохи лякати. Було дивно, тривожно. Вперше за двадцять років на посаді шерифа Батлера посправжньому поглинула паперова робота.

— Не буди лихо, поки воно тихе, — почувся м'який голос. Тридцятидворічна дружина Батлера Дженіс обійняла його рукою за стан і поклала йому голову на плече.

— За це не хвилюйся, — відповів Батлер із легким сміхом. — Зазвичай воно саме мене знаходить.

— Тоді повертайся до ліжка, — сказала Дженіс і потягнула його за руку.

— Зараз іду, — сказав Батлер. Жінка схрестила руки на грудях і суворо на нього подивилася. Він примирливо здійняв праву руку. — Ще п'ять хвилин. Обіцяю. — Дженіс неохоче повернулася до будинку.

Батлер провів мозолястою долонею по розтрісканих кедрових перилах. Усю веранду потрібно було ремонтувати. Повністю розібрати й переробити. Можливо, завтра він з'їздить до господарчої крамниці в Сіу-Сіті. Якщо так триватиме далі, у нього буде достатньо часу на ремонт веранди. Стримуючи позіхання, він повернувся до будинку, замкнув двері на засув і поплентався коридором до ліжка та Дженіс. «Ще одна спокійна ніч, — думав шериф, — то чому б не насолодитися нею, поки не скінчилася?»

00:30

Деб Каттер вирвав із глибокого сну звук, схожий на лускання повітряних кульок. Кульки за кулькою. Можливо, то діти гралися десь

із феєрверками, що залишилися після Четвертого липня. «Ренді», — пробурчала вона. Відповіді не було.

Деб потягнулася по чоловіка, але ліжко поруч було порожнє, покривала неторкані та прохолодні на дотик. Вона вилізла з-під ковдри, підійшла до вікна й розсунула завіски. Пікап Ренді не був припаркований на його звичному місці біля доїльні. Машини Брока теж не було. Вона глянула на годинник. Після опівночі.

Її сімнадцятирічний син давно став для неї чужим. Її любий хлопчик завжди мав лиху вдачу, що ставала дедалі лихішою. Вона була впевнена, що до добра це його не доведе. Брок народився, коли їм було ледь по вісімнадцять, і вони слабо уявляли, як подбати про себе, не те що про дитину.

Деб знала, що Ренді суворий із Броком. Часом надто суворий. Коли син був маленький, достатньо було лише несхвального погляду та ляпанця, щоб його вгамувати, але ті дні давно минули. Єдиним, що тепер, здавалось, могло привернути його увагу, був добрячий удар по голові. Деб мусила визнати, що з роками Ренді вже перетнув кілька ліній: наставляння синців, розбивання губ, розквашування носа. Але потім Ренді завжди виправдовував свою жорстокість: життя — штука нелегка, і що скоріше Брок це зрозуміє, то краще.

А сам Ренді. Останнім часом він був такий далекий, такий зайнятий. Він не лише допомагав своїм батькам на фермі, але й також відновлював іншу стару ферму з десятком старезних господарських будівель та свинарником, а також намагався виростити власний урожай. Удень вона його майже не бачила.

Деб намагалася вгамувати свою образу, але та не минала. Одержимий. Ось який був Ренді. Одержимий відбудовою цієї старої садиби, одержимий землею. Усе завжди зводилося до землі. Родинний бюджет тріщав по швах, і вони ризикували опинитися на гачку двох володінь, із якими не здатні були впоратися. Вона вже більше не могла такого терпіти.

Удалині пролунав ще один ляскіт. «Бісові діти», — подумала жінка. Уже повністю прокинувшись, вона втупилася у вентилятор на стелі,

що ліниво обертався над нею, і стала чекати, коли чоловік із сином повернуться додому.

1:10

Спочатку дванадцятирічна Джозі Дойл зі своєю найкращою подругою Беккі Аллен побігли на гучні звуки. Здавалося, бігти потрібно тільки в дім — туди, де були її мама, тато та Ітан. Там вони будуть у безпеці. Але до того часу, як Джозі та Беккі виявили, що помилилися, було вже запізно.

Вони повернули від звуку і, взявшись за руки, побігли через темне фермерське подвір'я до кукурудзяного поля — його стебел, високого, гостроверхого лісу, свого єдиного шляху до порятунку.

Джозі була впевнена, що чула тупіт ніг, і озирнулася, щоб подивитися, хто їх переслідує. Але там не було нічого й нікого — лише будинок, занурений у нічну пітьму.

— Хутчіш, — видихнула Джозі, хапаючи Беккі за руку й тягнучи вперед. Важко дихаючи, вони побігли далі. Були вже майже там. Раптом Беккі спіткнулася. Вона скрикнула, і її рука вислизнула з руки Джозі. Ноги їй підкосилися, і дівчинка впала на коліна.

— Уставай, уставай, — благала Джозі, тягнучи Беккі за руку. — Будь ласка. — Вона знову наважилася подивитися назад. Серпанок місячного сяйва на мить окреслив якусь тінь, що вийшла з-за сараю. Джозі із жахом побачила, як ця фігура підняла руки та прицілилася в них. Вона випустила руку Беккі, розвернулася й побігла. Залишалося зовсім трохи — вона була майже там.

Джозі вискочила на кукурудзяне поле саме тоді, як пролунав ще один постріл. Руку її прошив пекучий біль, забивши дух. Але Джозі не зупинилася, не сповільнилася, продовжила бігти, а гаряча кров крапала на щільно спресований ґрунт.

2

НАШІ ДНІ

Через швидке наближення заметілі Вайлі Ларк заїхала на останнє вільне паркувальне місце на вулиці, де між аптекою та готелем була затиснута продуктова крамниця Шеффера. Вайлі б краще поїхала до більшого, із ширшим асортиментом супермаркету в Алгоні, але над Берденом уже нависли важкі сірі снігові хмари.

Вона вийшла зі своєї автівки, похрустуючи чобітками по солі, якою рясно всіяли тротуар, — очікувалося, що ввечері буде ожеледиця та випаде пів метра снігу.

Вайлі з тривогою підійшла до вітрини крамниці, прикрашеної до Дня святого Валентина. Обдерті червоні та рожеві сердечка й купідони з луками та стрілами. Перш ніж штовхнути двері, вона трохи затрималася. Крамниця Шеффера була родинним закладом, без відомих марок і з обмеженим вибором. Вона була зручна, але переповнена галасливими місцевими.

Досі, коли Вайлі приїздила до Бердену, вона успішно ладнала з місцевими, але що надовше вона там залишалася, то складніше це ставало.

Усередині її зустрів потік теплого повітря. Вона втрималася від спокуси зняти шапку та рукавички й натомість вставила навушники та збільшила звук подкасту про реальні злочини.

Усі візочки були розібрані, тому Вайлі взяла кошика та стала блукати рядами, не підіймаючи очей від підлоги. Вона почала складати товари до свого кошика. Заморожена піца, бляшанки супу, туби тіста для печива зі шматочками шоколаду. Вона зупинилася перед винною полицею та оглянула обмежений вибір. Раптом якийсь чоловік у коричневому комбінезоні й зеленкувато-жовтій кепці вривався в неї, вибивши з вуха навушника.

— Ой, вибачте, — сказав він, усміхаючись їй.

— Нічого, — відповіла Вайлі, не дивлячись йому у вічі. Вона швиденько схопила найближчу пляшку вина та проклала собі шлях, щоб стати в довгу чергу до каси.

Темне шпакувате волосся єдиної касирки ледве втримувала від падіння на її втомлене обличчя срібляста шпилька. Касирка здавалася байдужою до метушливих покупців, що прагнули скоріше дістатися додому. Кожен товар вона проводила через сканер просто нестерпно повільно.

Черга трохи посунулася вперед. Вайлі відчула великі габарити когось, хто стояв одразу за нею. Вона озирнулася. Це був той чоловік із винного відділу. Пітніючи під своєю курткою, Вайлі подивилась у бік касирки. Вони зирнулися.

— Перепрошую, — сказала Вайлі, протискуючись повз цього чоловіка та інших покупців. Вона поставила свого кошика на підлогу й вибігла за двері. Холодне повітря приємно остудило обличчя.

У кишені завібрував мобільник, і вона вивудила його назовні.

Це був її колишній чоловік, а Вайлі не хотіла з ним розмовляти. Він знову почне стару пісню про те, що вона має повернутися до Орегону й допомагати піклуватися про їхнього сина, що вона так само легко може закінчити свою книжку вдома. Вона перемкнула дзвінок на автовідповідач.

Він помилявся. Вайлі не змогла б закінчити книжку вдома. Примання дверима та гучні сварки з чотирнадцятирічним Сетом через його надто пізні повернення або неповернення додому взагалі просто вибивали її з колії. Вона не могла там думати, не могла зосередитися. І коли Сет, зиркаючи з-під розпатленої чуприни, заявив, що ненавидить її і хоче пожити зі своїм батьком, вона піддалася на його провокацію.

«Чудово. Їдь», — сказала вона, відвертаючись від нього. І він поїхав. Коли Сет не повернувся додому наступного ранку й не відповів на її дзвінки чи повідомлення, Вайлі збрала речі та поїхала. Вона розуміла, що це найлегший вихід із ситуації, але більше ані секунди не могла витримати потайливість і злість сина. Її колишній впорається із цим сам кілька днів. От тільки дні перетворилися на тижні, а потім місяці.

Вона хотіла засунути телефон назад до кишені, але він вислизнув із її пальців, упав на бетон і відскочив у повну талого снігу вибоїну.

«Дідько», — вилаялася Вайлі, нахилиючись, щоб витягти телефон із крижаної калюжі. Екран побився, а сам апарат був наскрізь мокрий.

Опинившись у своїй машині, Вайлі відразу стягнула шапку й вилізла з парки. Її волосся та футболка були мокрі від поту. Вона спробувала витерти з телефона вологу, але зрозуміла, що якщо терміново не приїде додому й не висушить його, йому буде гаплик. Вона безрезультатно тикала в розбитий екран, сподіваючись, що він засвітиться. Марно.

Двадцятип'ятихвилинна їзда назад на ферму, здавалося, тривала вічно, і вона нічого не отримала натомість. Ані продуктів, ані вина. Доведеться обходитися тим, що було в будинку.

Хоч у Вайлі пішло лише дві хвилини на те, щоб виїхати з Бердену, далі перед нею пролягла якась безконечна смуга чорного шосе. Двічі вона застрягала за вантажівками із сіллю, але що далі на північ їхала, то менше автівок бачила. Усі сиділи по хатах в очікуванні снігової бурі. Нарешті вона з'їхала з автостради й затряслася поганенькими гравійними дорогами, що мали привести її до будинку.

Вайлі жила тут, у сільській місцевості округу Блейку, уже шість тижнів, а погода ніяк не кращала. Холод пронизував до кісток, і вона не могла пригадати, коли бачила стільки снігу. По дорозі дедалі рідшали будинки та ферми, доки перед очима не постало суцільне море білого там, де колись були кукурудза, соя та люцерна. Вони не подавали жодної ознаки вибуху зеленого та золотого, що, безумовно, станеться за якісь кілька місяців.

Вайлі проїхала ще кілька кілометрів і пригальмувала, акуратно об'їжджаючи горіх, що незрозуміло як виріс на перетині двох гравійних доріг, а потім проїхала невеличким містком через замерзлий струмок.

Через двісті метрів за містком довгий, вузький проїзд в обрамленні снігових заметів по плече вивів її до будинку. Вона проїхала повз смугу високих сосен, що слугували захистом від вітру, до старого червоного сараю, тепер укритего снігом. Вона залишила машину заведеною, поки відчиняла двері сараю, який використовувала як

гараж, заїхала всередину, вимкнула мотор і сунула ключі до кишені. Вона зачинила за собою широкі дерев'яні двері й роззирнулася на рівну навколишню місцевість.

Єдиним звуком було наростання вітру. Вайлі була сама. На багато кілометрів не було жодної іншої людської істоти. Саме цього вона й хотіла.

З неба посипалася крижана крупа. Ось і заметіль.

Вайлі сунула пошкоджений телефон до кишені й рушила до будинку.

Зайшовши всередину, вона замкнула задні двері, скинула чобітки та взула замість них мокасини на флісі. Вайлі пошукала в буфеті пачку рису, щоб можна було висушити телефон. Рису не було. Доведеться здавати в ремонт або купувати новий. Вайлі повісила свою теплу парку на гачок у передпокої, але не зняла шапки.

Цей фермерський будинок мав уже сто років і був такий самий рипучий та вередливий, як якийсь стариган. Термостат пихтів, але ніяк не міг упоратися з холодним повітрям, що просочувалося між шибками та під дверима. Вайлі збиралася залишитися тут лише на тиждень, щонайбільше два, але що довше залишалася, то важче їй було поїхати.

Спочатку вона звинувачувала свого колишнього чоловіка та напружені стосунки із Сетом. Її так втомили сварки з ними. Вона мала зосередитися й закінчити свою нинішню книжку.

Тож зробила телефонний дзвінок, дізналася, що цей віддалений фермерський будинок, де двадцять років тому стався злочин, наразі незайнятий, і вирішила пожити в ньому. У будинку було лише найнеобхідніше — електрика та вода. Ані вайфаю, ані телевізора, ані сина-підлітка, що нагадував би їй, яка вона погана мама. Вона була за дві з половиною тисячі кілометрів від своїх звичних відволікань. А тепер, коли вона впустила та розбила мобільний, єдиним її зв'язком зі світом взагалі залишився стаціонарний телефон. Доступ до інтернету, повідомлень, соцмереж — пропало все.

Вона працювала вже над четвертою книжкою про реальний злочин і часто їздила в пошуках матеріалів, але ще ніколи не була далеко від дому так довго. Що довше Вайлі залишалася в Бердені, то більше

розуміла, що причини для того дещо вагоміші, бо інакше вона б уже закінчила свою книжку й повернулася додому.

Тас, пристаркуватий підтумок кунгаунда, мляво подивився на неї жовтими очима зі своєї лежанки біля батареї. Вайлі його проігнорувала. Тас позіхнув, опустив свою довгу морду на лапи та заплющив очі.

До заходу сонця було ще три години, але заметіль за вікнами забарвила все сірим. Вайлі пройшлася будинком, вмикаючи скрізь світло. Вона притягла із сіней останні дрова, склала їх біля каміна й розпалила вогонь. Вона сподівалася, що розпалу вистачить на всю ніч; її зовсім не радувала думка, що доведеться виходити до сараю, щоб принести ще.

Ззовні дощ зі снігом набирав обертів, ляпаючи по вікнах і вкриваючи голі кінцівки дерев крижаною глазур'ю. Це могло б виглядати гарно, якби Вайлі вже не втомилася від зими. Бабак побачив свою тінь, снігу мало бути ще багато, і весна здавалася далекою.

Вайлі почала свою рутину саме так, як робила кожного вечора останні шість тижнів. Вона обійшла будинок, двічі перевіряючи, щоб усі вікна та двері були замкнені, і опустила жалюзі. Вайлі могло подобатися бути самій, писати про жахливі злочини, але їй не подобалися темрява й те, що могло ховатися ззовні після заходу сонця. Вона відчинила шухляду приліжкового столика, щоб пересвідчитися, що її дев'ятиміліметровий автоматичний пістолет на місці.

Вона швидко сходила в душ, сподіваючись встигнути до моменту, коли гаряча вода стане теплуватою, і витерла рушником волосся. Вона надягла термобілизну, вовняні шкарпетки, джинси та светра і спустилася до кухні.

Там Вайлі налила собі склянку вина й сіла на диван. Тас спробував примоститися поряд. «Униз», — наказала вона неухважливо, і Тас повернувся на своє місце біля батареї.

Вайлі подумала скористатися стаціонарним телефоном, щоб подзвонити Сетові, але спіткнулася на тому, що її колишній буде поруч і наполягатиме на розмові з нею. Усе це вона вже чула.

Їхнє спілкування неминуче зводилося до потоку грубощів та звинувачень. «Повертайся додому. Ти поводишся нерозумно, — сказав їй колишній чоловік під час однієї з останніх телефонних розмов. — Тобі потрібна допомога, Вайлі».

Вона тоді відчула, як у неї в грудях щось тріснуло. Маленька така тріщинка — саме достатня, щоб дати їй зрозуміти, що телефонувати треба поменше. Тож із Сетом вона не розмовляла вже понад тиждень.

Вайлі віднесла склянку нагору й сіла за письмовий стіл у кімнаті, яку використовувала як кабінет. Тас притягся за нею та влігся під вікном. Ця кімната була найменша зі спалень, жовта від стикерів бейсбольної ліги уздовж плінтусів. Стіл Вайлі стояв у кутку, розвернутий так, щоб вона могла бачити одночасно вікно та двері.

Рукопис, який вона видрукувала тиждень тому в бібліотеці Алгони, стосом лежав біля комп'ютера, готовий до однієї фінальної вичитки. Проте Вайлі не поспішала завершувати цей проєкт.

Вона витратила більш ніж рік, вивчаючи фотографії з місця злочину, уважно читаючи газетні статті та офіційні звіти. Вона контактувала зі свідками та ключовими для розслідування людьми, зокрема поліціантами та колишнім шерифом. З нею погодилася поспілкуватися навіть головна слідча у справі з Департаменту карного розшуку Айови. Усі ці люди були на диво відкриті й розповіли Вайлі багато цікавих подробиць.

З нею не говорили лише родичі жертв. Вони або вже померли, або навідріз відмовлялися. Вона не могла їх за це винуватити. Вайлі витратила на роботу безліч годин, коли її пальці просто літали клавішами. І ось тепер книжка була закінчена. Оповідь добігла свого кінця, було описане все, що можна. Убивцю тоді встановили, але до відповідальності не притягнули.

Вайлі все ще мала дуже багато запитань без відповідей, але час наглив. Вона мала вичитати ці сторінки, внести останні правки й надіслати рукопис редакторці.

Жінка розпачливо кинула червону ручку на стіл. Потім встала, потягнулася, спустилася до кухні й поставила порожню склянку на стільницю. Руки нили від холоду, але вона вирішила не підкручувати

термостат. Натомість наповнила чайник водою і поставила на плиту. Поки той закипав, вона гріла руки над конфоркою.

Ззовні скорботно ридав і плакав вітер, а за кілька хвилин чайник приєднався до нього власним завиванням. Вайлі повернулася із чашкою чаю до кімнати та знову сіла за письмовий стіл. Вона відсунула рукопис убік і подумала про наступний проєкт, до якого візьметься.

Адже жахливих убивств не бракувало. Перед Вайлі був великий вибір. Багато авторів, що писали про реальні злочини, вибирало свої сюжети, зважаючи на заголовки в пресі та інтерес громадськості. Але не Вайлі. Вона завжди починала з місця злочину. Саме там історія змією заповзала до її вен і вже не відпускала.

Вона порпалась у фотографіях із цих місць — зображеннях обставин, за яких жертви зробили свій останній подих, положень тіл, облич, застиглих у смерті, шаленства бризок крові.

Фотографії, які вона розглядала зараз, були з місця злочину в Аризоні. Першу світлину зробили з відстані. Жінка сиділа, сперта на іржавого кольору каміння, пучки запилюженого очитку оточували її вінком, а обличчя було відвернене від камери. Спереду її сорочки темніла чорна пляма.

Вайлі відклала це фото й подивилася на наступне у стосі. Та сама жінка, але вже ближче та під іншим кутом. Рот жінки був викривлений гримасою болю. Язик стирчав назовні, чорний та розпухлий. У її грудях зяяла діра, достатньо велика, щоб Вайлі могла засунути туди руку. Діра була оточена рваною бахромою шкіри, відкриваючи кістки та хрящі.

Світлини були криваві, страшні та схожі на нічні жахи, але Вайлі вважала, що має спочатку познайомитися із жертвами в смерті.

О десятій вечора Тас підштовхнув її ногу. Разом вони спустилися сходами; пес рухався повільніше, поклацуючи старими суглобами. Дуже скоро він уже не зможе подужати сходи.

Їй стало цікаво, що скаже її колишній чоловік, коли Вайлі розповість йому, що підібрала старого пса, який сидів біля передніх дверей

фермерського будинку. Хай як вона намагалася його тоді прогнати, він не йшов.

Вайлі подумала, що він залишився від людей, які орендували це місце до її приїзду. Вона назвала його Тас, скорочено від Айтаска — парку штату Міннесоти, де знайшли тіла трьох молодих жінок, що стало сюжетом її першої книжки про реальний злочин.

Вайлі не дуже любила Таса, і почуття це було взаємне. Вони неначе дійшли обопільної згоди, що якийсь час просто співіснують.

Жінка відімкнула передні двері, прочинивши їх саме достатньо, щоб випустити Таса надвір, і зачинила їх за ним. Але холодне повітря, сніг та сльота все одно пробралися в дім, і Вайлі зіщулилася.

Минула хвилина, потім дві. Тас, не любитель холоду, зазвичай швидко робив свої справи і дряпався у двері, сигналізуючи, що готовий повернутися всередину.

Вайлі підійшла до вікна, але шибки були затуманені та вкриті льодом. Вона потерла очі, натомлені довгим вдивлянням у зернисті фотографії, і притулилася спиною до дверей в очікуванні. До світанку вона вже не засне.

Раптом світло в будинку блимнуло, від чого у Вайлі панічно тьохнуло серце. Вона глянула на лампу й затамувала дух, але теплий блиск залишався стабільним. Вона підкинула у вогонь дров. Якщо електрика вийде з ладу, труби можуть замерзнути, і в неї буде справжня проблема. Вайлі прочинила двері та втупилася в море білого, але Таса там видно не було.

«Тасе! — покликала вона в темряву. — До мене! — Снігодоц перетворився на тверді крижинки, що невтомно тарабанили по будинку, нібито гризуни точили крупу. Вайлі нічого не бачила далі слабкого світла, що лилося з дверей. — Чудово», — пробурмотіла вона, намацуючи в шафі запасну пару чобіт, стару робочу куртку та один із багатьох ліхтарів, які вона тримала по всьому будинку.

Спорядившись, вона вийшла назовні, обережно, щоб не послизнутися на сходах із ганку до переднього двору.

«Тасе!» — покликала вона знову роздратовано. Вона пересмикувала плечима від кусючого вітру та втягувала голову від уколів крихітних

крижинок, що жалили обличчя.

Снігу нападало вже добряче, а тепер він ще й підмерзав, перетворюючи подвір'я на суцільну ковзанку.

Вайлі знову шпигнув неспокій. Важкий лід чи сніг на електродротах точно призведе до їхнього провисання, обриву та повної темряви. Вона хотіла якнайскоріше знайти Таса та повернутися в дім.

Тримаючись за перила ґанку, щоб не впасти, та підсвічуючи собі ліхтарем на всі боки, Вайлі повільно просувалася вперед, підкликаючи собаку. Вдивляючись у пільму, вона посвітила ліхтарем на стежку, що вела до дороги. Нарешті світло відбили два моторошно червоні вогники. «Тасе, ану ходи сюди», — наказала вона. Але він опустив голову, ігноруючи її команди.

Вайлі покійно почала шлях до впертого собаки. Вона злегка нахилилася вперед і рухалася дуже обережно, намагаючись тримати центр ваги просто над ногами. Проте вона все одно послизнулася, із глухим стуком приземлившись на куприк.

«Дідько», — гарикнула вона, встаючи знову на ноги. Крижаний сніг потрапив у проміжок між курткою та шиєю. Руки були голі, і вона прагнула засунути їх у кишені, але не наважувалася. Вона має тримати їх ззовні, розставленими, на випадок, якщо впаде знову.

Тас залишався на місці. Коли Вайлі наблизилася, то побачила, що увага пса повністю зосереджена на чомусь на землі перед ним. Вайлі поки не могла зрозуміти, що це. Тас кружляв навколо цього, старанно обнюхуючи.

«Ану відійди», — скомандувала Вайлі. Просунувшись уперед, вона побачила, що це був не предмет, а жива або колись жива істота. Вона була згорнута в щільну кулю та вкрита шаром льоду, що виблискував у світлі ліхтаря.

«Тасе, сидіти!» — крикнула вона. Цього разу Тас підняв голову, подивився на неї, а потім слухняно сів поруч. Вайлі підбралася ближче; її очі вивчали контури тіла. Стопане взуття, лиялі джинси, товстий сірий світшот, коротесенько стрижене темне волосся, кулачок, притиснутий до блідих губ. Тонка замерзла цівка крові з голови.

Перед ними лежала не тварина. Це був маленький хлопчик, примерзлий до землі.

4

СЕРПЕНЬ 2000 РОКУ

Серпень того року видався спокійним місяцем за злочинами в окрузі Блейку, Айова, розташованому в північно-центральної частині штату. З населенням 7 310 людей на той час цей сільський, аграрний округ взагалі не був відомий розгулом злочинності. Фактично, аж до подій 13 серпня 2000 року в усьому окрузі зафіксували нуль убивств.

Попри свою похмуру назву, Берден¹ із населенням 844 людини був відомий як ідилічна громада для життя родин із дітьми. Розташований у південно-західному куточку округу, Берден міг похвалитися рівнем злочинності, на чверть меншим від середнього в штаті.

Хоч на дворі була зоря нового тисячоліття, Берден залишався містечком, зосередженим на сільському господарстві. Кукурудза та соя були головними культурами, які вирощували родини, що жили там багато поколінь. Діти бігали босі крізь анемони, живокіст і жовті зірочки так само, як їхні батьки, дідусі та бабусі раніше.

Літні місяці склалися з важкої роботи та веселих розваг. Під час посівної фермерські діти їздили з батьками на тракторах, грали на сінниках, а після закінчення роботи ходили рибалити. Дівчаток дев'ять місяців навчального року вчили, що вони можуть вирости і стати лікарками та юристками, але після занять вони поверталися додому й допомагали мамам та бабусям консервувати огірки та ревеневе желе. Вони годували з рук козенят, читали книжки за зерносховищем, каталися на ковзанах замерзлим струмком і змагалися у стрибках з одного круглого тюка сіна на інший.

Таким було існування дванадцятирічної Джозі Дойл, коли вона прокинулася вранці 12 серпня 2000 року із запаморочливим очікуванням. Вона швидко вдягнулася та стягнула своє неслухняне темне волосся у хвостик.

Вона мала продумати і скласти перелік усіх найважливіших атракцій, що покаже своїй найкращій подрузі Беккі, яка вперше збиралася відвідати ярмарок штату. Але спочатку сніданок та хатні справи. Джозі швидко поїла й заходилася виконувати поставлені завдання.

Тільки потім Джозі помітила, що їхнього шоколадного лабрадора Роско ніде не видно. Загалом це не було чимось незвичайним. Роско любляв десь блукати. Він часто зникав на довгі години, тиняючись околицями, але завжди повертався додому й ніколи не пропускав сніданок. Джозі знімала кришку з пластикового бака, де зберігався двадцятикілограмовий пакет собачого корму, і пес уже біг до неї, з павутинням слини, що скрапувала в нього зі щелепи.

Того ранку Роско не було. Джозі насипала до його миски черпак гранул, наповнила поїлку водою зі шланга, а потім пішла до курчат.

Щоб перебути час до приїзду Беккі, Джозі пішла з батьком садити смугу сосен, що одного дня слугуватимуть заслоном, захищаючи будинок від суворих зимових вітрів. Потім вони лагодити паркан уздовж північної частини садиби. Батькові руки в рукавицях вправно рухалися, коли він розтягував, вигинав та підтискав колючий дріт. Джозі без упину розводилася про заплановану подорож на ярмарок штату і постійно крутилася в батька перед очима, мало не наколюючись на іржавий паркан. Маленька для свого віку, вона, здавалося, мала невичерпну енергію.

Джозі почула наближення пікапа ще до того, як побачила. Попкорновий хрускіт гравію. Вона розвернулася і помітила ніс автівки, коли та тільки вигулькнула з-за повороту дороги. Дівчинка чекала, що авто проїде повз, але воно просто стало, тож вона пішла далі.

І знову почувся хрускіт камінців під шинами. Джозі розвернулася, і пікап зупинився. Вона пішла, і авто повільно поїхало слідом. Джозі хотіла подивитися, хто сидить усередині, але сонце мерехтіло на сході золотим диском, роздивитись було неможливо. Дівчинка не була налякана. Вона думала, що то дражняться якісь приятелі її брата.

— Ха-ха, — вигукнула Джозі. — Дуже смішно! — Вона нахилилася, підбрала камінчик і жбурнула його в пікап. Той різко зупинився: шини

несамовито завищали. Джозі повільно пішла до машини, а та почала задкувати.

«Дивно», — подумала вона та зробила ще кілька кроків до пікапа. Він від'їхав ще на п'ять метрів. Якась гра у квача. Джозі сміливо кинулася до пікапа, упевнена, що там сидять дурнуваті братові приятелі.

Коли Джозі наблизилася, побачила в кабіні силует однієї людини. Згорблену фігуру в низько натягнутій на лоба бейсболці. Пікап покотив назад.

Лише тоді з поля донісся голос батька Джозі, який кликав її назад до себе. Вона зиркнула на дивний пікап востаннє, а до того часу, як дійшла до батька, Джозі вже геть забула про авто.

Після повернення до будинку Джозі наважилася відчинити двері до спальні брата, сподіваючись, що він допоможе їй у пошуках Роско.

— Дай мені спокій, — сказав Ітан. Він сидів на підлозі, притулившись до ліжка спиною.

— Але Роско не повернувся додому минулої ночі, чи тебе це не хвилює? — спитала вона.

— Не дуже, — відрізав Ітан, гортаючи журнал.

— Що, як він потрапив під машину? — спитала Джозі, підвищуючи голос. Ітан знизав плечима, не зволивши навіть глянути на неї.

— Тобі ж самому буде погано, якщо він не повернеться додому, — сказала Джозі, схопила книжку в м'якій обкладинці з комода Ітана та жбурнула в нього, вибивши журнал із його рук. Джозі мимохіть розсміялася.

— Забирайся до біса з моєї кімнати, — загорлав Ітан, намацуючи один зі своїх чобіт зі сталевими носами й кидаючи ним у Джозі. Той просвистів над самісінькою її головою, відколовши маленьку тріску від одвірка.

Джозі швидко відступила та втекла до ванної, де замкнула за собою двері. Ітан останнім часом поводився дуже ексцентрично. Устрягав у бійки, пиячив, щодо нього дзвонили зі школи, від шерифа. Вона ніколи не знала, чого очікувати, коли їхні шляхи перетиналися, що бувало не дуже часто, бо брат зазвичай відсиджувався у своїй кімнаті, коли

тільки міг. Джозі почекала, доки не почула рипіння дверей спальні Ітана та його кроки на сходах, і лише тоді висунула голову з ванної.

О пів на п'яту до будинку під'їхала Беккі зі своєю мамою Марго Аллен, і Джозі вибігла на вулицю, щоб їх привітати, затраснувши за собою лише сітчасті двері від комах. Беккі мала довге кучеряве чорне волосся, на яке постійно скаржилася, та великі виразні темні очі. «Я б віддала своє волосся взамін на твоє ім'я», — завжди казала вона.

Джозі з радістю помінялася б. Вона вважала подругу красунею, як і всі інші. Невдовзі після того, як Беккі виповнилося тринадцять, хлопці почали запрошувати її до себе додому, і вона дедалі частіше відмовлялася проводити час із Джозі, щоб позависати з місцевими парубками. Але ці вихідні мали стати інакшими; Беккі буде лише для Джозі. Вони розмовлятимуть, сміятимуться й робитимуть усе, що робили до того, як життя стало неначе складнішим.

Дівчата привіталися з вересками та обіймами, і Джозі звільнила Беккі від її спального мішка та подушки.

— Ми завеземо Беккі до вашого дому в суботу ввечері, коли повернемося, — трохи невпевнено сказала Лінн Дойл, мама Джозі, заправляючи неслухняне пасмо волосся за вухо. — Гадаю, близько восьмої години чи десь так.

Марго попросила, щоб Лінн завезла Беккі до будинку батька.

— О, я не знала, — сказала Лінн, наче здивовано, і запнулася. Джозі нічого не казала про розрив батьків Беккі. — Звісно. — Лінн опустила очі.

Якусь мить ці дві дорослі жінки стояли, не порушуючи незручне мовчання, доки Лінн нарешті не заговорила знову.

— Ще один спекотний деньок сьогодні, але принаймні дме якийсь вітерець, — сказала вона, дивлячись на небо, де гарячий вітер порозганяв усі хмари. Коли не знаєш, про що говорити, завжди залишається погода.

— Розважайся, Беккі, — сказала Марго, розвертаючись до доньки та притягуючи її в обійми. — Поводься добре та слухайся пана й пані Дойлів, гаразд? Люблю тебе.

— Добре, я теж тебе люблю, — пробурчала Беккі, присоромлена маминим виявом турботи. Дівчатка стрілою кинулися до будинку, одразу нагору, до яскравої жовтої кімнати Джозі, де звалили спальний мішок, подушку та сумку з речами Беккі на підлогу.

— Чим хочеш зайнятися спочатку? — спитала Джозі.

— Козами, — відповіла Беккі, аж раптом знадвору почулися сердиті крики.

Дівчатка кинулися до відчиненого вікна, щоб подивитися, через що цей галас. Під ними Марго зупинилася біля відчинених дверцят машини, а Лінн притисла долоню до лоба, наче салютуючи, прикриваючи так очі від вечірнього сонця. Обидві дивилися на сарай.

Першим звідти вискочив Ітан, із похмурим виразом обличчя, який він тепер, здавалося, взагалі не міняв. Одразу за ним з'явився їхній батько Вільям. Своєю великою рукою він схопив Ітана за плече, розвертаючи його так, що вони опинилися віч-на-віч. Інші сердиті слова відніс гарячий вітер, але чітко було чути «довбень». Марго занепокоєно подивилась на Лінн, яка винувато посміхнулася та промимрила щось про нинішніх підлітків. Останнім часом вона часто так робила. Ітан марно намагався скинути важку батькову руку.

— Любий, — поклікала Лінн, і Вільям, побачивши сторонніх, зняв руку з плеча Ітана. Цього хлопець ніяк не сподівався: утратив рівновагу та впав на одне коліно. Вільям нахилився, щоб допомогти йому піднятися, але Ітан проігнорував його та встав на ноги сам. Вільям роззирнувся й підняв руку, щоб привітати Марго. А Ітан смикнувся, наче в очікування удару.

— Годі, — сказала Джозі, відтягуючи Беккі від вікна. — Ходімо назад. — Вона зморгнула сльози приниження. Це був лише невеличкий фрагмент того, як її батько з братом ладнали останнім часом.

Ітан якось швидко від усіх віддалився, зазнавши раптової трансформації. Він перестав говорити з рідними, а коли говорив, це було якесь сердите, обурене гарчання. Він став відверто зухвалий і відмовлявся допомагати на фермі.

— Твій брат назвав батька «довбень», — сказала Беккі, і знічев'я вони вдвох почали хихотіти й ніяк не могли зупинитися. Щойно одна з них примудрялася заспокоїтися, інша шепотіла «довбень», і вони знову вибухали сміхом.

Після вечері Лінн попросила Ітана відвезти пиріг, який вона спекла, на ферму її батьків за кілька кілометрів далі по дорозі.

— Тільки туди й назад, — наказала вона.

Ітан закотив очі.

— Ітане, — попередила Лінн, — не потовчи його.

Кінець безкоштовного уривку. Щоби читати далі, придбайте, будь ласка, повну версію книги.

ridmi
ТВІЙ УЛЮБЛЕНИЙ КНИЖКОВИЙ

КУПИТИ